

CIGÁNYZENÉSZEK LAPJA

A MAGYAR CIGÁNYZENÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS SZAKKÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Német ucca 13. Telefon: J. 398—62.

SZERKESZTI A SAJTÓBIZOTTSÁG
MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN

Laptulajdonos: Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete

Nyílt levél a magyar cigányzenészekhez!

Az a bizalom, amellyel Önök engem másfélsztendővel ezelőtt a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének élére állítottak s elnökké megválasztottak, kötelességemmé teszi, hogy az egyesületünk nyugalmát és eddigi zavartalan működését fölforgató események *valódi okairól* és egyes bujtogatók híreszteléseivel szemben egyesületünk eddigi működéséről, elnöki tevékenységemről tárgyilagosan, *minden részrehajlás nélkül* az igazsághoz hiven beszámoljak.

Nyíltan és becsületesen, mindenki által ellenőrizhető tényeket és adatokat

óhajtok itt elmondani. Nem vezet se keserűség, se *visszavágási* szándék, de el kell mondanom mindent, hogy minden cigányzenész megismerje a mai viszálykodás valódi képét, hogy azután nyugodt lelkiismerettel, legjobb belátása és *becsületérzése* szerint ítélhessen a dolgokról s ha sor kerül reá felemelje szavát az egyesületi életünket megakasztó, céljainkat, terveinket keresztező és eddigi eredményeinket veszélyeztető izgága elemek káros, az egész cigányzenészség jövőjét veszélyeztető, rendbontó törekvésekkel szemben.

Másfél esztendővel ezelőtt, ami-

kor Önök engem első ízben elnökké választottak, a magyar cigányzenészség otthona egy füstös pince helyiség s jó időben a szabad ég volt. Egyesületünknek nem volt kétszáz tagja ezek nagyrésze se fizette a tagdíjakat, Sokszor tisztviselőinket se tudtuk fizetni s *nem jutott pénz a temetkezési járulékokra.*

Nem volt egy árva fillér vagyonunk, de volt egy csomó adósságunk s voltak rosszul ellátott súlyos pöreink.

Most pedig az új vezetőség működése és elnökségem második esztendejében a pince helyett van bármely egyesületnek becsületére való egyesületi helyiségünk, saját butorainkkal, felszereléseinkkel. Van ezerkétszáz fizető tagunk, vannak agilis, minden elismerést megérdemlő fiók egyesületeink, vidéki csoportjaink. Van egy kis megtakarított pénzünk, tisztviselőinket rendszeren fizetjük, kiutaljuk a temetkezési járulékokat. Van a cigányság érdekeiért harcoló hivatalos lapunk, az egész magyar sajtóban barátaink és jóakaróink, akik ingyen nemzeti szempontokból támogatják törekvéseinket. *És itt van végül első évfolyamát sikeresen befejezve a világ első cigányzenész*

iskolája, a „Bihari” zeneiskola amellyel az egész művelt világ elismerését érdemeltük ki s amellyel szolgáljuk a magyar nemzeti kultúra becses törekvéseit is.

Míndezek megcáfolhatatlan, kétségbevonhatatlan tények, amelyekről csak a tudatos gonoszság és szándékos rosszakarat tud másként nyilatkozni, a beszédes igazságokat elferdítve nyilatkozni, saiat fajtáját, küzdelmleit, sikereit lebecsmereelve ócsárolni

Nem volnék igazságos, ha elért sikereink említésénél mindjárt le nem szőgezném azt aényt is, hogy mindezen sikereinknek leglelkesebb, *legodaadóbb támogatója, fáradhatatlan harcosa tiszteletbeli elnökünk Iloszky János törv. hat. bizottsági tag ur volt, aki igazán nagy odaadással semmi fáradságot nem kímélve, hivatalos helyeken, a társadalmi életben és minden megmozdulásában a mi ügyünket pártolta, a mi céljainkat támogatta.*

Jött azonban a nagy reményekkel tervezett, gyönyörű erkölcsi sikerekkel lezajlott magyar nóta nap, amelyről hamarosan kiderült, hogy nem váltotta be a hozzá fűzött anyagi eredményeket és amelyekről

éppen a mi táborunkban olyan hírek kezd-

tek szállingozni és egyre erősebben terjedni, hogy erre én magam hívtam fel az igen tisztelt tb. elnök ur figyelmét.

Nem rajtam mult, hogy ez a sajnálatos ügy közös akarattal és mindenkit kielégítő módon nem nyerhetett elintézését, de én se a nevemet, se elnöki hozzájárulásomat nem adhattam egy olyan elszámoláshoz, amelynek egyetlen tételét sem volt módomban ellenőrizni. Egyesületi életünk minden szereplő tagja tudja jól, hogy én a nótanap előkészítésébe, rendezésébe, bevételezésébe, kiadásaiba egyáltalán bele nem folytam és abban csupán annyi szerepem volt, hogy a műsoron magam is muzsikáltam.

Engem az egész dolog csak akkor kezdett érdekelni, amikor a sok ígérettel szemben azt hallottam, hogy a nótanap rosszul sikerült s sürgetésem dacára sem kaptam vissza azokat az ezreket, amiket vezetőségi határozattal egyesületünk pénztárából a főrendezőség rendelkezésére bocsátottunk.

Ezt a nyolcezer pengőt, az egyesület vagyónát még a mai napig sem kaptuk vissza és könnyen érthető, hogy megingotta a hitem az elszámolás eredményében is.

amikor azt láttam, hogy a nótanap eredményének szépítésére beállítják az elszámolásba a Székesfőváros azon négyezer pengős adományát is, amit még karácsonykor kaptunk, rögtön segély címén. Függetlenül attól a négyezer pengős segélytől, amit az előző évben kaptunk az egyesület és a Bihari zeneiskola támogatására.

Ez ellen én a leghatározottabban tiltakoztam, mert ezáltal ezt az összeget, elvontuk volna azon ren-

deltetésétől, amire a főváros adta. Ez nekem elnöki kötelességem volt, mert az egyesület vagyónát védtem. Sajnos süket fülekre találtam és még sajnósabb, hogy ezt a tételt a fővárosi vizsgálat sem korrigálta. Annak tudom be, hogy amilyen sürgősen elfogadtatták az egész elszámolást a közgyűléssel, éppen olyan amerikai gyorsasággal, huszonnégy óra alatt végeztek vele a fővárosnál is és már ki is jött a végzés, hogy rendben van az egész elszámolás.

Én ebbe a döntésbe a hatóság iránti köteles tiszteletből belenyugszom, de *abba már nem nyugszom bele, hogy az egyesület pénzt vissza ne kapjam* és éppen ezért kértem vizsgálatot ebben az ügyben magától a Nméltóságú Belügyminisztériumtól is.

Éppen így nem nyugszom meg az egyesületi élet több visszásgában sem. Nem nyugszom bele első sorban abba, hogy a magyar cigányzenészek keserves tagdíj filléréiből fentartott szerény és a bajokból alig-alig kilábalt egyesületünk

évi négyezer pengős ügyészt tartson és erre az egyetlen tiszteletbeli tisztségre többet költsön mint az összes dolgozó tisztviselőkre.

Jegyzőkönyvekbe van leszögezve, hogy ezt a horribilis dotációt, amit dr. Járóssy Jenő ügyvéd, mint ügyészünk élvezett már elnökségem első idejében iparkodtam lefaragni Sikertől is annyit elérnem, hogy 160 pengő fix fizetést és 80 pengő havi költséget állapítottunk meg az ügyész urnak, de a következő választmányi ülésünkön Ilovszky János ur tiszteletbeli elnökünk kifejezte ebbeli rosszallását és figyelmünkbe ajánlotta, hogy az ügyész ur fizetését mielőbb állítsuk vissza.

Hát én egyszerűen elképzelhe-

tellenek tartom ma is azt, hogy amikor hasonló egyesületek tiszteletbeli ügyészei díjtalanul, vagy legrosszabb esetben évi pár száz pengő tiszteletdíjért viselnek ügyészi tisztségeket. akkor mi a nyomorban élő szegény cigányzenészek tagdíjaiból ezreket adjunk ki évről-évre ügyészi tiszteletdíjra. Túrhetellenek tartottam és tartom ma is ezt az állapotot, mert amikor a saját eslejtjeinket, szegényeinket, elaggottjainkat csak tíz pengővel és akkor tudjuk segíeyezni, ha a hatóság támogat bennünket, amikor nem tudunk orvosságot adni betegeinknek és kényeret az ehözöinknek, akkor semmiféle vezetőségnek nincs joga arra, hogy ilyen tékozlást kövessen el egyetlen tisztségnél.

Ezért lettem én egyszerre alkalmatlan az elnökségre és ezért háborog most az a néhány lármázó, aki kupak tanácsba tömörülve pipaszó mellett szavazott arról, hogy bizik-e bennem vagy nem. Hát én az ilyen bizalmakra nem reflektálok s haladok a magam becsületes utján mint az a karaván, amit sakálok ugatnak. Nem törődöm a felbujtatott és izgatott elemek handa-bandázásával, én csak a magyar cigányzenészség dolgozó, komoly elemeihez szólok, akik szívükön hordják, (nem a maguk érdekét) de az egész cigányság sorsát és jövőjét.

Nem izgat az a kérdés sem, hogy leszek-e tovább is és meddig elnök, de amíg vagyok és amíg leszek a sarkamon maradok és nem leszek sakk-figura, akit ide-oda tologathatnak. Elismerem a nagyobb ranguak támogatásának szükségét és irányítását, amit igazolok azzal, hogy Pekár Gyula Öxellenciáját, Lukács Ödön min. tanácsos urat, Krüger Aladár dr. orsz. képviselő urat, vitéz zámbari Géher Gyula alezredes urat és Sándor Jenő dr. min. titkár urat épen az én javas-

latomra választottuk meg nagy lelkesedéssel társelnökké.

Közéletünk eme kiválóságai ezt a tisztséget hazafias szempontból el is fogadták

még sem tudtam keresztül vinni azt, hogy őket tisztségükbe beiktassuk, holott a beiktatási ünnepély kétszer is ki volt tűzve.

A vezetőség tudja, hogy ki fujta le ezeket a terminusokat holott kemoly ok erre nem volt. Én újabb pártfogókat nem a magam pozíciójának megerősítésére kerestem, hanem a magyar cigányzenészség érdekében és ennek elgáncsolása igazán nem tett jó szolgálatot a mi törekvéseinknek. Ellenkezőleg sokáig helyrehozhatatlan udvariatságot és kárt jelent.

El kell mondanom végül azt is, hogy tisztikarunk egy része sem állott feladata magaslátán, mert napra forgó szerepet játszott. A hatalmasabb kegyét kereste, törekvéseimet, intézkedéseimet csak lehetett ügyesen elamerikázta. E helyett pártoskodott s most is nem az egyesületi béke megteremtését, hanem a széthúzás ügyét szolgálja.

Elmondtam el kellett mondanom mindent, nyíltan, őszintén, becsületesen, hogy az egész magyar cigányzenészség lássa, miért fujnak tüzet reám a kávéházi cigány-Napoleonok és miért handa-bandáznak a cigányság ugratói, Kijelentem most is, hogy

az elnöki székhez, amely nekem csak gondot és csalódásokat hozott nem ragaszkodom. Bármely percben ott hagyom, amikor bizalmát tőlem a közgyűlés, mint egyedül illetékes fórum megvonja.

De nem hagyom ott a handa-bandázók és felbujtók kedvére, hanem küzdök tovább a cigányságért, vissza nem adott vagyonáért, tiszta elszámolásért, az egyesületi

élet kitakarításáért, a takarékoságért! Egyszóval mindnyájunk közös érdekeiért!

Bura Károly

a Magyar Cigányzenészek Orsz. Egyesületének elnöke.



Mi az igazság a nóta ünnep elszámolása körül?

Ezen a címen fogfalkozott egyik reggeli újság hosszú cikke annak az elszámolásnak az ügyével, amely elszámolást a Radics örökösök nevében dr. vitéz Varga Béla ügyvéd kérte Ilovszky Jánostól, az Egyesület egyik társelnökétől, aki a nótaünnepet a választmánytól kért és kapott felhatalmazás alapján korlátlanul intézte. Ugy ez az újságcikk, mint a későbbi más lapokban is megjelent cikke a való tények helytelen beállításával foglalkoznak ezzel a kényes ügygel és úgy igyekeznek feltüntetni az egész kérdést, mintha a Radics Béla örökösői követelmének Ilovszky Jánostól olyas valmit, amihelyre joguk nincs. Ennek pedig ép az ellenkezője az igaz.

Mindenki tudja azt, hogy Magyari Imre, mint Radics Béla egyik veje, a Radics család megbízásából többiben is tiltakozott Ilovszky Jánosnál az ellen, hogy nagynevű Radics Béla nevét reklámnak használja fel a nótaünnep megrendezése során. Ennek a többször megismételt tiltakozásnak ellenére is, mégis a nótaünnep plakátjai és az ezerszámra szétküldözgetett körlevelek a Radics Béla arcképével voltak ékesítve és úgy a plakát, mint a körlevél szövege azt hangoztatta, hogy ezer cigány hangszerre azért fog felzendülni egy impozáns nótaünnep, hogy Radics Bélának a cigányság méltó siremlékét emelhesse. A körlevél szóról-szóra ezt mondja:

— „Mi ezt az ünnepséget Radics Béla siremlékének felállítására és a „Bihari” cigányzene iskola felállítására rendezzük május 29-én d. u. fél 5 órakor a Ferencvárosi Torna-Club pályáján.”

Ezzel szemben az igazság az, hogy sem a Radics Béla siremlé-

kére, sem a zeneiskolára a nótaünnep bevételeiből

senki egyetlen fillért sem adott

mind a mai napig.

Hányan voltak a nóta ünnepben?

Lapunk legutóbbi számában gyönyörű magasztalást olvashatunk a nótaünnepélyről és a cikk illusztris írója nem fukarkodott a hála és elismerés dicsérő jelzőivel, amikor Ilovszky János érdemeit magasztalta. A cigányság nem volt tehát hátatlan azzal a férfiival szemben, aki a rendezés nehéz munkáját magára vállalta. Ugyanezt az újságcikk azonban megírta azt is, hogy a Magyarság című lap jelen volt krónikása elfogulatlanul és hűen írta meg a gyönyörű ünnepély lefolyását. Ugyanebben a cikkben olvashatjuk, hogy a tribünökön, az ülő és állóhelyeken az emberek tizezrei, budapestiek, vidékiek vegyesen. Mindenki jókedvű. *Mitnegy 30.000 mosolygó emberarc figyel a pálya közepén álló emelvényre . . .*

Ezzel kapcsolatban az újságokban Ilovszky nyilatkozatai úgy hangoznak, hogy a 30.000-es szám úgy került a lapokba, hogy a nótaünnep után Ilovszky János sörözni hívta meg az újságírókat a sportpálya vendéglojába és az újságírók hozzávetőleges becslés szerint 10-12.000-re tették a résztvevők számát azonban megállapodtak egyöntetűen abban, hogy a további siker biztosítása érdekében nagyobb számot írnak és 20-22 000 résztvevőről számolnak be. Sőt volt lap, amelyik 30.000 résztvevőről írt s ezt a számot vették át a bécsi és berlini lapok is.

Hát ez egy kicsit különös állítás. És nem is valószínű. Nem szólva arról, hogy komoly lap voltán adatokat nem szokott közölni, komoly újságíró 10 000 résztvevő helyett 30.000 et nem szokott írni, sem egy korsó sörért, sem ingyen, maga Ilovszky János is jelen volt az újságírók között s ha erről valamelyik újságíró tényleg beszélt volna, neki kellett volna a legerélyesebben visszatartani attól, hogy valótlan adatok ne kerüljenek a sajtóba. Ilovszky Jánosnak ez az állítása tehát nagyban és egészben nem más, mint az újságírók megrágalmazása.

Az örökösök érdekében . . .

E sorok íróját egyébként csak mint a Radics örökösök meghatalmazott ügyvédjét érdekli az elszámolás ügye és bármilyen rosszindulattal is igyekezett egyik-másik újság az Ilovszky Jánostól szerzett értesülések kapcsán úgy tüntetni fel, mintha én „a nátaünnep lezajlása után annál intenzívebben igyekeztem beférkőzni a cigányzenészek egyesületébe,“ a valóság az, hogy én a Radics örökösöktől kapott ügyvédi meghatalmazás alapján, ügyvédi eskümhöz és becsületemhez hiven követeltem és követem az elszámolást, a nátaünnep rendezőjétől. Ilyen minőségben jelentem meg én az Egyesület helyiségében s kerestem Ilovszky Jánost, aki éppen az egyik alapszabályellenes gyűlést vezette, jóllehet ugyanannál az asztalnál ült az elnök Bura Károly is, akit az alapszabályok értelmében az elnöklés joga illetett volna. Ez elé a gyűlés elé terjesztette elszámolását Ilovszky János, amelyet a gyűlés el is fogadott és Ilovszky kérésére a felmentvényt is megadta. Mindez jegyzőkönyvben van leszögezve. Meghatalmazásom felmutatása után kijelentem, hogy én ezt az elszámolást nem fogadom el, mert mint a Radics örökösök jogi képviselője olyan elszámolást kívánok, amelynek minden tételét elfogadható bizonyítékokkal támasztják alá.

Bár különösen hangzik, hogy amikor Ilovszky az elszámolást a gyűléssel elfogadhatja és magának a felmentvényt is kikéri, mégis kijelentette, hogy kész az elszámolást

lást velem is megéjteni. Megállapodtunk az elszámolás idejében is. Meglepetésemre pár nap múlva arról értesültem, hogy az elszámolásra vonatkozó összes iratokat vitéz Zámory alezredeshez, az Egyesület másik társelnökéhez vitték el, akinél az elszámolást elvégezzük. Én meg is jelentem az elszámolás céljából vitéz Zámory Gyula lakásán, ahol már jelen voltak: Ilovszky János, dr. Járosi Jenő ügyvéd, Bura Károly elnök és Szalay Lajos impresszárió, valamint vitéz Zámory alezredes is. A rendezetlen és át nem tekinthető adatok miatt az elszámolást Ilovszky János és Járosi Jenő nem készíthették el, de nem készíthették el azért sem, mert én nem voltam hajlandó a Radics örökösök nevében 10.000 egynehány jegyről szóló elszámolást elfogadni akkor, amikor más bizonyítékaim azt tanúsították, hogy legalább 25.000 jegyről lett volna az elszámolás elkészítendő. Nem fogadtam el tehát az Ilovszky által megjelölt kiindulási alapot. Ekkor abban állapodtunk meg, dr. Járosi Jenő rendezni fogja az elszámolás megéjtéséhez szükséges iratokat és adatokat és hogy Járosi egy teljesen áttekinthető elszámolást bocsájt a rendelkezésemre. *Ez nem történt meg.*

Vizsgálatot!

Megtörtént ellenben az, hogy néhány nap múlva egy lezárt és a vitéz Zámory Gyula bélyegzőjével lepecsételt csomagot hoztak fel az irodámba azzal az utasítással, hogy a pecsétet letörni csak vitéz Zámory Gyulának személyesen lesz joga. Ezeket az iratokat három nap múlva vitéz Zámory Gyula, Bura Károly és dr. Járosi Jenő jegyzőkönyv ellenében vették át tőlem, amely jegyzőkönyvben megállapítást nyert, hogy a csomag sértetlen. A csomagba zárt iratokat ezután ugyanilyen állapotban helyeztem el az Egyesület pánccsaszekrényében, amelyet lepecsételtem és kulcsát magamhoz vettem. Ez ellen dr. Járosi Jenő tiltakozott és azt kívánta, hogy az iratokat adjam ki neki. Ezt én természetesen megtagadtam annál is inkább, mert *Bura Károly az elszámolás körüli*

zavarok miatt már korábban vizsgálatot kért a Belügyminisztériumtól, amely vizsgálatot a Belügyminisztérium el is rendelte és annak foganatosítására egy székeslővárosi tisztviselőt rendelt ki. Ez a tisztviselő közölte is velem, hogy az Egyesület összes könyveit és iratait tartsa készen az Egyesület akkora, amikor a vizsgálat megéjtése céljából megjelenik. Ez is oka volt tehát annak, hogy Dr. Járosi Jenő a tőlem kért iratokat nem kapta meg. Ezek az iratok egyébként korábban, hosszú időn át az Egyesület helyiségében heverték őrizetlenül, s csak akkor lettek fontosak, amikor én az elszámolást a Radics Béla örökösök nevében követeltem a nátaünnep rendezőségétől. *Sem Bura Károly elnök, sem az Egyesület egyetlen tagja nem kapott semmiféle szerepet a nátaünnep rendezésében, a pénzkezelésből is kivoltak zárva, ennél fogva tehát a felelősség sem terhelhette őket.* Csupán a nátaünnep rendezőit. Nem vállalhattam tehát azt a felelősséget, hogy az elszámolás körül keletkező esetleges hibák és mulasztások felelőségét akár az elnökre, akár az Egyesület valamelyik tisztviselőjére hártásák.

Jóllehet én Ilovszky Jánoshoz, mint a nátaünnep koiatlán felhatalmazással rendelkező intézőjéhez még június hó 24-én ajánlott levelet intéztem, amelyben Radics örökösök nevében elszámolást kértem, erre a levelemre csak *hosszu hetek* múltán érkezett válasz, amelyet én természetesen el nem fogadhatok. Ebben a levelemben leszögeztem azt, hogy jóllehet a nátaünnepély a Radics Béla síremléke javára és a zeneiskola javára volt rendezve, Ilovszky János mégis a Radics síremlékre a jövedelemnek csak 10%-át akarta juttatni, amire én kijelentettem, hogy ez a jóerkölcsökbe ütközik, mert a Radics Béla síremlékére a jövedelemnek legalább 50%-át kell odaadni. Ismétlem, hogy én az elszámolást soha sem az Egyesület, hanem mindenkor Radics Béla örökösei nevében követeltem és követem Ilovszky János kijelentette, hogy belátja, miszerint igazam van. Ennek ellenére a hetek múltán hoztam küldött levelében már azt ál-

litja, hogy ezt nem ismerte el. A kijelentésnél jelen volt vitéz Zám-bory Gyula alezredes, Bura Károly elnök, Szalai Lajos impressario vallomárai lesznek hivatta eldönteni, hogy kettőnk közül ki az aki tévedett.

Elszámolást!

Elszámolást követeltem és követlek tehát Ilovszky Jánostól, nemcsak a jelen volt 25—30,000 résztvevő jegyeiről, mert hiszen ha nem lettek volna tele a tribünök, mi szükség volt 1800 pótszék beállítására? Elszámolást követelek azért is, mert a Rádió szép pénzt ajánlott fel a nótáinnyelvénynek a rádióban való közvetítéseért, s ezt az összeget Ilovszky János visszautasította és a rádió a nótáinnyepélyt nem közvetítette. A Radics örökösök helyes álláspontja az, hagyha már a Radics Béla nevét cégerül használta fel a rendezőség, az ő többszöri tiltakozásuk ellenére is, a nótáinnyepély rendezőségének gondoskodnia kellett volna arról, hogy ez az ünnepegy valóban világra szóló impozáns legyen, aminek eszköze a rádióban való közvetítés lett volna.

Külön sérmeztetem és sérelmezem, hogy az érdekeltek, elsősorban a Radics Béla örökösei tudta és beleegyezése nélkül hangos filmet készített Ilovszky János és Járosi Jenő a nótáinnyepélyről, a saját maguk szerzői minőségének feltüntetése mellett. Erre nézve ugyan Ilovszky János azt válaszolta nekem, hogy a hangosfilmet előállító vállalattal kötött szerződésben gondoskodás történt a Radics örökösökről is. En ezennel megkérdem, hogy a Radics örökösök nevében ki tárgyal és ki állapotott meg a hangosfilmet előállító társasággal, mennyi jut annak jövedelméből a Radics Béla síremlékére, és a pénzt kitől és mikor lehet felvenni?

Nincs válasz.

En ezekre és más kérdéseimre nem kaptam kielégítő választ sem Ilovszky Jánostól, sem a rendezésért felelős más valakitől sem, ellenben az újságokban izléstelen és a valósággal ellentétes közlemények úgy tüntették fel ezt az ügyet, hogy „bőven jutott pénz a Bihari zeneiskolára is” és meg lesz a

Radics Béla síremléke is. Tudtommal sem az iskola, sem a Radics síremléke egyetlen fillért sem kaptak. Igaz ugyan, hogy ugyanaz az újságicikk, amely azt állítja, hogy „bőven jutott pénz” alább néhány sorában azt írja, hogy „nem sok pénz maradt, mert az előkészületek, amelyekről pontos elszámolás van, sokba kerültek, és sokba került a cigányok részvételi díja is”. Ha „kevés pénz maradt”, mi-ből jutott „bőven pénz” a zeneiskolára?

Ami pedig a cigányok részvételi díját illeti, erre nézve nem kell bővebben magyarázgatnom, hogy azt Bura Károly elnök utalványára fizették ki az Egyesület pénztárából később, amikor már Ilovszky János nem is volt található az Egyesületben. *Pedig ennek a kifizetése lett volna a legelső dolog, mert a szegény cigányok nagyon is rászolgáltak arra a kis pénzre, kár volt tehát őket hetekig várakoztatni. Előbb kellett volna őket kifizetni és csak aztán sörözni menni.*

Ilovszkyék azzal igyekeznek bizonyítani, hogy csak 10,000 egy-néhány hallgatója volt a nótáinnyepélynek, — tehát az ő elszámolásuk helyes, — mert a sportpálya számológépe is annyit mutatott. Tisztelettel kérdeni, hogy honnan tudta a számológép, hogy kinek a zsebében van pénzen váltott jegy, vagy potyajegy. Potyajegyet Ilovszky János saját állítása szerint is kiadott azoknak, akiknek a sportpályára állandó belépőjegyük volt, és kiadott másoknak is. Honnan tudta tehát az az okos számológép, hogy a potyajegyeket nem kell számolni? És vajjon minden ajtónál működött-e számológép, ahol be lehet jutni a sportpályára?

Ezekre a kérdésekre is szeretnék megnyugtató válaszokat kapni.

Bíróság elé.

Ma már köztudomásu, hogy a nótáinnyepély elszámolását felülvizsgálta a székesfőváros. A határozatát törvényadta jogomnál fogva megfellebbeztem. Úgyancsak bíróság előtt vagyok kénytelen elszámolást követelni, ha már másképpen azt megkapni nem tudtam.

Senkit soha meg nem gyanúsítottam és meg nem gyanúsított. En csak a kötelességemet teljesítem.

amikor az arra illetékesektől elszámolást követelek megbízóim nevében: Radics Béla örökösei nevében.

Szeretném tudni a *felülvizetők névsorát* is, hogy a Radics család megköszönhesse nagylelkű adományait, amelyekkel a Radics Béla emlékéét megőrizték.

Ezekre a kérdésekre csak az újságokból kaptam itt-ott elferdített válaszokat, amelyek az elszámolás ügyét a legcsekélyebb mértékben sem viszik a megnyugtató befejezés felé. Az egyik újságicikk hivatkozik arra is, hogy a cigányok el sem tudják képzelni, hogy tisztességesen is lehessen elszámolni. Egy rossz anekdotát idéz, amely anekdota azt mondja, hogy a tányérozó cigány az egyik kezében a tányért tartja, a másikban egy legyet, hogy ne tudjon a tányérből pénzt kivenni.

Ezzel szemben a tény az, hogy a cigányok igen is el tudják képzelni azt, hogy tisztességes elszámolást adjanak nekik akkor, amikor a rendezőség jóvoltából még csak alkalom sem adatott nekik arra, hogy arra a bizonyos légyre szükségük lett volna.

Ha ebbe az ügybe mégis belerepült az az anekdotabeli légy, majd elválik, kinek a kezébe dukált volna az.

Dr. vitéz Varga Béla.

Aktalopás az egyesületben.

Az egyesületben folyó viszálykodás és aknamunkák egyik szomorú fejezetéhez tartozik, hogy az elmúlt héten *aktalopás történt* az Egyesületben. Kovács Ilonka gépirónó jelentette, hogy az egyik vizsályszító vezér arra akarta rábirni, hogy egy aktát adjon ki megsemmisítés végett.

A gépirónó *megtagadta* az akta kiszolgáltatását, de amikor Bura Károly elnök az aktát előkerestette, azt sehol sem találta. Az elnök ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen, amely most nyomozza az aktalopás elkövetőjét.

Az egyesület pörei.

Van itt baj bőven...

Két per átka is rászakadt az egyesületre. Az egyik már régóta húzódo per, melyet dr. Gábor Illés ügyvéd indított ellenünk Dr. Gábor Illést még néhai Kozák Gábor bocsátotta el az egyesület kötelekéről, ahol ügyész volt. Ezután Dr. Gábor Illés perelt az egyesületet egy évi felmondási időre járó fizetéséért, 4320 pengőért. Ezt a pert eredetileg megnyertük, azonban dr. Gábor Illés perújítást adott be. Ennek az újított pernek során kellett volna bebizonyítani, hogy Kozák Gábor jogosan bocsátotta el dr. Gábor Illést, mert olyan mulasztásokat követett el, amelyek miatt helye volt az azonnali felmondásnak. Elő kellett volna készíteni a pert, és a bizonyítékokat előkészítő iratban előterjeszteni. De nem történt meg, jól lehet a per esztendőig elhúzódott.

A július hó 1-i tárgyalás előtt dr. Járosi Jenő levelet intézett elnökünkhez, amelyben azt írja, hogy a tárgyalásra az elnök neki adjon felhatalmazást, vagy nem jelenik meg. A per iratait sem küldötte el az ügyünk vitelére felkért dr. vitéz Varga Béla mostani ügyészünknek, aki ilyen körülmények között már semmit sem tehetett, ami a pert javunkra fordíthatta volna. A törvényszék ítélete felsorolja azokat a mulasztásokat, amelyek miatt per vesztés lett az egyesület és arra kötelezett bennünket, hogy dr. Gábor Illésnek 4320 pengő tőkét és 500 pengő perköltséget megfizessünk. Ezt a pert most dr. vitéz Varga Béla ügyvéd fogja megfelelőbbézi egyesületünk nevében és remélhető, hogy megnyerjük a pert.

A másik pert most indította egyesületünk ellen dr. Járosi Jenő ügyvéd, akit az ügyészi teendők végzésétől ideiglenesen felfüggesztett az elnökünk. Dr. Járosi Jenő 2880 pengő egy esztendői fizetését követeli az egyesülettől, akinek pedig fel nem mondott az egyesület ellenben ő mondotta fel az ügyészi állását. Július 15-én már tárgyalás is volt ebben a perben. Dr. Járosi Jenő a tárgyaláson azt állította, hogy neki havonta előre jár 240 pengő fizetés, amit július 1-én nem kapott meg. (Mindenki tudja, hogy miért. Mert nincs pen-

zünk. Elvitte a nótaünnepe) Dr. vitéz Varga Béla ügyvédünk előadta hogy sehol sincs megírva az, hogy dr. Járosinak a fizetése előre járna ezért jóga sem volt a pert megindítani. Minthogy azok az okok, amelyek miatt Bura Károly elnökünk kénytelen volt ideiglenesen felmenteni dr. Járosi Jenőt az egyesület ügyészi teendői alól, olyan nagy számban vannak, hogy azoknak előterjeszése hosszú időt venne igénybe arra kérte a bíróságot, hogy a perben írásban ter-

jesztesse elő védekezésünket. Ezt az indítványt a bíróság el is fogadta és a tárgyalást szeptember 26-ára halasztotta el.

Azt se tudjuk, hogy dr. Posta Sándor elleni perekkel, hogy állunk. Hiába kérdezzük dr. Járosi Jenőtől, nem kapunk felvilágosítást. Pedig legutóbb megkérdeztük ajánlott levélben is. És kértük a per iratait is, hogy tisztán lássunk ezekben az ügyekben is. Semmi válasz. Hát van itt baj bőven. Az ügyészekkel.

A nótaünnepe a közgyűlés előtt

Leszámoláskor még 6687 pengő volt a tiszta haszon, — ma már ráfizetés nyerveget. Felmentvény után lemondás. Mi történt azóta. Kinek van igazja?

A nótanap elszámolása körül az egyesület kebelében olyan sajnálatos események történtek, amelyekről nem szívesen adunk hírt, de amelyekről beszámolni kötelességünk. A nagysikerű hangverseny lezajlása után ma már megállapíthatatlan egyének és csoportok arról kezdtek suttogni, hogy a nótanapon sokkal nagyobb fizető közönség volt jelen, mint amint a készülében levő elszámolások feltüntették és hogy az elszámolások nem fedik a tényleges eredményt.

Az egyesület elnöke Bura Károly erről kötelességéhez híven beszámolt a nótanap főrendezőjének Ilovsky János tb. elnöknek, aki erre nyomban összehívatta a választmányt s gondoskodott a számadások lezárásáról. A választmányi ülésen Dénes József primás hangot adott a felmerült aggodalmaknak.

— Az összeség nevében beszéltem mondta és hibáztatom, hogy a gépeknél nem voltak ellenőrök. *A legrosszabb esetben is — mondta 20—22.000 ember volt jelen és nyervevener pengő bevételnek kell lenni, ezzel szemben tízezer nézőről számolnak be . . .*

Ilovsky János tb. elnök iparkodott megnyugtani az aggodalmaskodó választmányi tagot, amire a választmány az elszámolást tudomásul is vette. Ugyanez történt a június 13-ra összehívott közgyűlésen is, amelyen a vidéki küldöttek jelenlétében is ismertették az elszámolást. E szerint a nóta-

nap bevételé 27,957 pengő 78 f., kiadás pedig 21,270 pengő 50 fillér volt, a tiszteletbeli elnök közlése szerint tehát a nótanap tiszta jövedelme 6687 pengő 19 fill. volt.

Megemlékezett a tb. elnök az elhangzott mende-mondákról is, amiket a leghatározottabban visszautasított s kijelentette, hogy a közgyűlés sima lefolyása érdekében semmiféle irányú felszólalást nem engedélyez. *Stamler Béla pécsi, Farkas Géza szentesi* küldöttek köszönetet mondtak a nótanap sikeréért, mire a közgyűlés az elszámolásokért a felmentvényt megadta. Ilovsky János tb. elnök ezután a közgyűlést berekesztette és eltávozott.

Vele távozott Bura Károly elnök is, aki a nótanap eredményével semmiféle közösséget nem akart vállalni s anint néhány, az erélyes elnökkel elégedetlen bujtogató elene akart felhasználni. A bekövetkezett fejlemények igazolták is ezt a készülő aknamunkát.

A bezárt közgyűlés teljesen alapszabályellenesen *Bálint* János alelnök vezetése mellett átalakult választmányi üléssé, amelyen aztán kitört az elnök ellen előkészített „művihar.” *Dombi* István impresszárió felszólalt és kijelentette, hogy nemcsak ő elégedetlen Bura Károly elnök működésével, hanem Ilovsky János tb. elnök is, aki kijelentette előtte, hogy nem óhajt vele együtt működni. *Rácz* Lala Rácz Tóni és *Bognár Béla* — aki nem is választmányi tag — szintén

kifogásolták Bura működését a rögtönzött választmány Orsolya alelnök és mások csillapítása dacára bizalmatlanságot „szavazott” az elnöknek majd a tb. elnöknek majd a tb. elnök iránt érzett szimpátiája jelül Lillin József titkár indítványára *egyhangúlag leköszönt*.

A lemondásról nyilatkozatok is szerkesztettek, amelynek aláírására kényszerítették azokat is, akik nem szívesen mentek bele ebbe a veszélyes és az egyesület egységét veszélyeztető játékba. Az aláírások kierőszkolása után aztán Járossy Jenő dr. vezetésével a választmány felkereste Ilovszky János elnököt és arra kérte, hogy maradjon meg továbbra is tb. elnöki tisztségében, mert benne az egész cigányság oltalmazóját látja. Ilovszky János válaszában kijelentette, hogy az adott körülmények között nem vállalhatja tovább az egyesület vezetését, azonban biztosította a cigányzenészséget további jóindulatáról.

A küldöttség erre eltávozott, Bura Károly elnök pedig értesülvén a tisztikar lemondásáról, jelentést tett a történetről a belügyminisztériumban és vizsgálatot kért. Ami azóta meg is történt. Maid felkérte az ügyek további ellátására azokat, akik csak a terrornak engedve írták alá a lemondási nyilatkozatot s az egyesület ügyeit azóta a tisztségében megmaradt Bura Károly elnökön kívül Orsolya Géza alelnök, Torma Sándor, Buzás Lajos, Jávorka Sándor és a helyükön megmaradt tisztviselők intézik. Bura Károly elnök egyidejűleg Járossy Jenő dr. ügyészt is felfüggesztette állásától és helyettesítésével dr. vitéz Varga Bélát bízta meg.

Az egyesületben bekövetkezett zavarok elintézésére és a mindenképpen kívánatos béke elérésére Bura Károly elnök augusztus 5-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyen megválasztják a lemondott tisztikar utódait. Az ügyvezető elnök természetesen nem kerül választás alá, de alkotmányos és alapszabályszerű felfogásához hiven módot fog nyújtani arra, hogy működését illetőleg az új vezetőség állást foglalhasson.

Azoknak okulására pedig, akiket az egyesület békéje ellen buj-

bujtatók befolyásolni iparkodnak és akik elég merészek ahhoz, hogy aknamunkájukban Ilovszky János tb. elnök tiszteletreméltó személyével és állítólagos kijelentésével lázítanak, ide iktatjuk magának Ilovszky János tb. elnökünknek az idei tisztújító közgyűlésen elhangzott és a jegyzőkönyvben megerősített következő szavait:

Cigányzenekarokat a világ minden tájára!

Hódító hadjárat a jazz zenekarok ellen, amely megoldja a cigányzenészség munkanélküliségét és szociális nyomorát.

A kétségtelenül nagy erkölcsi sikerrel és dicsőséggel lezajlott magyar nőtanap megvalósítása után az egyesület szűkebbkörű vezetősége Bura Károly elnökkel az élén olyan nagyszabású terv előkészítéséhez fogott, amelytől nemcsak újabb dicsőség sarjadását reméli, de amelytől szerencsés megoldás esetén, a magyar cigányzenészség munkanélküliségének megszűnését és kereseti lehetőségeik gyors javulását várja.

A terv az, hogy az egész világon tapasztalható jazz elleni hangulatot felhasználva s kiaknázza a magyar nőtanap külföldön mindenütt ismeretett nagy sikerét, az egyesület megfelelő modern elhelyező iroda segítségével és az idegenforgalmi szervek támogatásával megkezdje a kiválóbb magyar cigányzenekarok külföldi elhelyezését.

Ez az elhelyezési terv messze túlszárnyalná a magán elhelyező irodánk eddigi összeköttetéseit s lehetőségeit, tulhaladná a már mérésélt kereseti lehetőségű európai metropolisokat, s a magyar cigányzenekarok számára az oceanon túli világrészekben is kereseti lehetőséget és hosszabb ideig tartó elhelyezési és maradási lehetőségeket akar biztosítani.

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének ebbeli törekvése ugy az Idegenforgalmi Tanácsnál, mint az Ibusz-nál nagy megértéssel találkozik és remény van arra, hogy az Ibusz az ó hatalmas külföldi összeköttetéseivel

Az ember életében egy esztendő lehet rövid, lehet hosszú, de a cigányzenészek történelmében egy csöppnyi idő. Mégis ez alatt az egy év alatt a haladás igen jelentékeny volt és hogy ezeket az egyesület mind keresztül tudta vinni, az Bura Károly ügyvezető elnök érdeme. Ugyancsak az ő és a választmány érdeme a Bihar-i zeneiskola felállítására is.

s a vele együtt működő utazási vállalatok és irodák révén a magyar cigányzenekarok világ elhelyezési akcióját hazafias és idegenforgalmi szempontokból az összes kontinensre kiterjedő modern propagandára veszi es segíti.

Az egyesület vezetéségét, a ki-tört viszálykodás egyelőre megakasztotta a további előkészületekben, de amint a belső nyugalom helyreáll s a józan ész kerekedik felül, az előkészületek gyors tempóban újra megindulnak. Az egyesület megszervezi internacionális, az egész világot behálózó elhelyező irodáját, amely megkezdje a külföldi propagandát, levelezéseit, ajánlásait. A számitás, a már megejtett megfelelő puhatolozások után az, hogy már az első évi működés legkevesebb harminc elsőrendű zenekar 1—2 évi külföldi elhelyezését fogja biztosítani.

Harminc nagy zenekar külföldi elhelyezése harminc télen zenekar munkába állását jelentené s legalább háromszáz helynélküli cigányzenész új kenyért! Két-három esztendő okos és körültekintő működése pedig az egész cigány nyomor és munkanélküliség megoldását! Ehez azonban nem handa-bandázó és az egész magyar cigányságnak ártó konkolyhintők, hanem a cigányzenészségért önzetlenül dolgozó s testvéreikkel együttérző komoly munkára képes vezetők és köz-katonák kellene!

MEGHIVÓ.

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete

1930 augusztus hó 5. napján

kedden d. u. 3 órakor Budapesten, az egyesület hivatalos helyiségében:

VIII. Német utca 13 szám alatt

rendkívüli küldött közgyűlést

tart, amelyre a csoportok küldötteit ezennel meghívom.

A közgyűlés napirendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés a folyó ügyekről
3. A lemondott tisztikar és választmány megválasztása.
4. Indítványok.
5. Zárszó.

Figyelmeztetés.

a) A csoportok küldöttei kötelesek megbízásukat a közgyűlés megnyitása előtt bemutatni.

b) Esetleges indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal írásban az elnökhöz nyújtandók be.

c) A helyicsoportok vezetősége a közgyűlést megelőzően 8 nappal köteles taggyűlést összehívni, amelyen a tagok a közgyűlés küldötteit megválasztják.

Budapest, 1930 július 18.

Bura Károly
elnök

MEGHIVÓ

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének budapesti helyicsoportja

1930 évi augusztus hó 4-én

hétfőn d. u. 3 órakor

Budapesten VIII. Főherceg Sándor utca 8 szám alatt a régi képviselőház tanácstermében

taggyűlést

tart, amelyre a budapesti cigányzenészeket ezennel meghívom.

A taggyűlés tárgya: Az alapszabályok 37 §-a értelmében a közgyűlési kiküldöttek megválasztása.

Bura Károly
elnök

**Budapesti cigányzenekarok
játsszanak.**

Bagolyvár	Korodi Gyula
Banosa kávéház	Banda Marci
Bizánc kávéház	Vidak Gyula
Bodó kávéház	Hegedüs Gyula
Budapest kávéház	Kolumpár Aladár
Cigler étterem	Rác Pali
Debrecen étterem	Gáspár Lajos
Dénes étterem	Vörös Misi
Dunapalota	Ij, Berkes Béla
Emke kávéház	Tóth Pista
Erzsébet királyné sz.	Csorba Dezső
Fehérvári kávéház	Egri Jancsi
Fehér Holló étterem	Pertics Pál
Gebauer kávéház	Farkas Józsi
Gellért szálló	debreceni Kiss Lajos
Kakuk étterem	Budai Gyuszi
Keleti kávéház	Villás Laci
Kéményseprő	Csóka Feri
Ketter vendéglő	Lakatos Misi
Kispipa	Farkas Béla
Kovácsévics	szikezői Horváth Lajos
Lovrana	Hédervári Feri
Margit park kávéház	Lakatos Gy. és V
M.-sziget Foris cukr.	NagyváradiburaKároly
"Márkus étterem	Magyar Imre
Munkácsy kávéház	Oláh Berci
Molnár étterem	Horváth Béla
Népopera kávéház	Rác Laci
Ostende kávéház	Toll Árpád
Park kávéház	Gondi Dezső
Pannonia kávéház	Rác Béla
Pátria kávéház	Lakatos Flóris
Pozsgai étterem	Torma testvérek
Raposa étterem	Dani Gyula
Royal szálloda	Bura Sándor
Rózsadomb étterem	H. Dundus Feri
Seifert kávéház	Sipos Sanyi
Spolarich kávéház	Farkas Jenő
Széchenyi kávéház	Farkas Józsi
Trombitás étterem	Torma Tóni
Vén diófa étterem	Dénes József
Valéria kávéház	P. Horváth Béla
Westend kávéház	Toll Károly
Zöldfa étterem	Czicza József

FÜRDŐKÖN:

Siófok telep	Károlyi Arpád
"Fogas"	Sárai Elemér
Balatonfüred (Grand)	Kiss Béla
"(Szántó)"	Balog Jancsi
Balatonföldvár	Veres Károly
Balaton Szemes	Kóczé Gyula
Balaton Boglár	Bodrics Béla
Hévíz Cursalon	Soványka Nándor
Hévíz Lakics étterem	Pertics Jenő
Hévíz Fertő étterem	Mursi Elek
Almádi	Kurina Sirmi
Almádi	Nyári Rudi
Lillafüred	pécsi Jónás Béla

Kiadásért és szerkesztésért felelős:

dr. vitéz Varga Béla
Főmunkatárs: **Mázor Béla**

Bárd-nyomda VII., Miksa-ucca 17.
Felelős vezető: Bárd J.
Telefon: J. 422-29,